

ENDIMION

DEN SIMONS

Preveo
Goran Skrobonja

Laguna

Naslov originala

Dan Simmons
ENDYMION

Copyright © 1995 by Dan Simmons

Translation Copyright © 2006 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Ne smemo zaboraviti da je ljudska duša,
ma koliko je, nezavisno stvorenu,
naša filozofija prikazuje kao biće,
nerazdvojiva,
po svom rođenju i odrastanju,
od Vaseljene u kojoj je nastala.*

TEJAR D'ŠARDEN

*Dajte nam bogove! Oh, dajte nam ih!
Dajte nam bogove!
Tako nam je dosta ljudi
i pokretačke sile.*

D. H. LORENS

1.

Ovo čitate iz pogrešnog razloga.

Ako ovo čitate da biste saznali kako je bilo voditi ljubav sa mesijom – *našim* mesijom – onda ne treba dalje da čitate, jer niste ništa bolji od pukog voajera.

Ako ovo čitate zato što ste poklonik *Speva* starog pesnika i opsednuti ste radoznalošću o tome šta se dalje događalo u životu hodočasnika sa Hiperiona, bićete razočarani. Ne znam šta se desilo sa većinom njih. Živeli su i umrli skoro tri veka pre mog rođenja.

Ako ovo čitate zato što pokušavate da shvatite poruku One Koja Podučava, možete takođe ostati razočarani. Priznajem da me je ona više zanimala kao žena nego kao učitelj ili mesija.

Najzad, ako ovo čitate da biste otkrili *njenu* sudbinu, ili čak *moju* sudbinu, onda čitate pogrešan dokument. Mada naše dve sudbine izgledaju onoliko izvesne koliko i bilo čije, ja nisam bio uz nju kada se odigrala njena, a moja čeka na poslednji čin još dok ispisujem ove reči.

Zapanjio bih se da ovo uopšte čitate. Ali to ne bi bilo prvi put da se zapanjim zbog razvoja događaja. Proteklih nekoliko godina, neverovatne stvari ređale su se jedna za drugom i svaka je izgledala čudesnije i naizgled neočekivanije od prethodne. Razlog što ovo pišem jeste moja želja da sa nekim podelim sećanja. Možda pobuda čak i nije u tome da ih delim – znajući da dokument koji stvaram gotovo sigurno nikada neće biti pronađen – već samo da zabeležim niz događaja kako bih ih doveo u red u sopstvenoj glavi.

'Kako da znam šta mislim pre nego što vidim šta sam rekao?' napisao je neki prehedžirski pisac. Baš tako. Moram da *vidim* stvari kako bih znao šta da mislim o njima. Moram da vidim događaje pretvorene u mastilo, kao i emocije pretvorene u slova kako bih poverovao da su se oni zaista zbili i da su me dodirnuli.

Ako ovo čitate iz istog razloga iz kojeg ja ovo pišem – da biste naslutili nekakvo ustrojstvo u haosu, da biste doveli u nekakav red suštinski nasumični niz događaja koji je upravljao našim životima u proteklim jednoobraznim decenijama – onda može biti da ovo ipak čitate iz pravog razloga.

Odakle da počnem? Možda od smrtne kazne. Ali čije – moje smrtne kazne ili njene? I ako je u pitanju moja, onda koja moja? Mogu da biram između nekoliko njih. Možda je ova konačna odgovarajuća. Da počnem od kraja.

Pišem ovo u Šredingerovoj mačjoj kutiji, na visokoj orbiti Armagasta, sveta-karantina. Mačja kutija i nije toliko kutija, koliko jajasti objekat od glatke oplata, dimenzija šest metara sa tri metra. To će biti čitav moj svet sve do kraja života. Najveći deo unutrašnjosti mog sveta čini spartanska ćelija sa crnom kutijom za recikliranje vazduha i otpadnih materija, ležajem, jedinicom za sintetizovanje hrane, uskim stolom koji mi služi i za obedovanje i za pisanje, i, konačno, sa toaletom, umivaonikom i tušem, koji se nalaze iza pregrade od fiberplastike, iz razloga pristojnosti koje ne mogu da shvatim. Ovde me niko neće posetiti. Privatnost mi izgleda kao loš vic.

Imam tablicu i pisaljku. Kada završim stranicu, prenesem je u tvrdu kopiju na mikrovelumu koji proizvodi reciklator. Sporo gomilanje tanušnih stranica jedina je vidljiva promena u mom okruženju iz dana u dan.

Bočica sa otrovnim gasom ne može se videti. Smeštena je u statičko-dinamičku školjku mačje kutije, povezana sa jedinicom za filtriranje vazduha na takav način da bi svako petljanje oko nje oslobodilo cijanid, baš kao i svaki pokušaj da se probije sama školjka. Detektor radijacije, njegov satni mehanizam i izotopni element takođe su stopljeni sa zamrznutom energijom školjke. Nikada neću saznati kada će satni mehanizam nasumično aktivirati detektor. Nikada neću saznati kada će taj isti element za nasumično tempiranje otvoriti olovni štit oko majušnog izotopa. Nikada neću saznati kada će izotop ispustiti česticu.

Ali znaću da je detektor aktiviran u trenutku kada izotop bude ispuatio česticu. Trebalo bi da osetim miris gorkog badema u toj sekundi ili dve pre nego što me gas uguši.

Nadam se da će to biti samo sekund ili dva.

Tehnički, prema drevnoj enigmatičkoj kvantne fizike, sada nisam ni mrtav ni živ. Nalazim se u suspendovanom stanju preklapajućih talasa verovatnoće koje je nekada bilo rezervisano za mačku u Šredingerovom misaonom eksperimentu. Pošto je oplata mačje kutije jedva nešto više od tempirane i stopljene energije spremne da eksplodira na najmanji poremećaj, niko nikada neće ni pogledati unutra da bi video da li sam živ. Teorijski, niko nije neposredno odgovoran za moje pogubljenje, pošto me nepromenljivi zakoni kvantne teorije svake mikrosekunde pomiluju ili osude. Nema posmatrača.

Ali ja sam posmatrač. Ja čekam baš na taj kolaps talasa verovatnoće sa nečim što nije puka hladna zainteresovanost. U trenutku kada gas cijanid zaštišti, ali pre nego što mi stigne do pluća i mozga, ja ću znati kako je Vaseljena odlučila da se ustroji.

Znaću bar u pogledu mene samoga. Što je, kada se pogleda suština stvari, jedini vid razrešenja Vaseljene o kome većina nas brine.

A u međuvremenu, jedem i spavam, praznim se, dišem i prolazim kroz puni dnevni obred sasvim zaboravljenog. Ima ironije u tome, pošto ja sada živim – ako je 'život' prava reč – samo da bih se sećao. I da bih pisao o onome čega se sećam.

Ako ovo čitate, gotovo sigurno to činite iz pogrešnog razloga. Ali, kao i kada je u pitanju toliko drugih stvari u životu, razlog za nešto što činite nije važan. Ono što ostaje jeste činjenica da ste to učinili. Samo nepromenljive činjenice da sam ja ovo napisao i da vi to čitate na kraju ostaju važne.

Odakle da počnem? Od nje? Ona je ta o kojoj želite da čitate i jedina osoba u mom životu koje želim da se sećam iznad svega i svakoga drugog. Ali možda bi trebalo da počnem od događaja koji su me doveli k njoj, a zatim i ovamo, širom ove Galaksije i izvan nje.

Mislim da ću početi od početka – od svoje prve smrtne kazne.

2.

Zovem se Rol Endimion. Ime mi se rimuje sa Pol. Rođen sam na svetu Hiperionu godine 693. posle kolonizacije po našem lokalnom kalendaru, 3099. godine nove ere po prehedžirskom računanju vremena, ili kako većina nas računa vreme u eri Paksa, 247. godina posle Pada.

O meni su govorili, dok sam putovao sa Onom Koja Podučava, da sam bio pastir, i to je tačno. Gotovo tačno. Moja porodica bila je porodica putujućih pastira na vresištima i livadama najzabačenijih krajeva kontinenta Akvile, gde sam odrastao, i ja sam ponekad kao dete čuvao ovce. Sećam se tih mirnih noći pod zvezdanim nebom Hiperiona kao prijatnog doba. Kada sam napunio šesnaestu (po Hiperionovom kalendaru) pobegao sam od kuće i prijavio se kao vojnik u teritorijalne snage pod kontrolom Paksa. Te tri godine pamtim uglavnom po tupoj i dosadnoj rutini sa neprijatnim izuzetkom od četiri meseca kada su me poslali na Glečer Kandže da se borim protiv domorodaca za vreme pobune na Ursusu. Pošto su me otpustili iz teritorijalaca, radio sam kao izbacivač i krupije na ajncu u jednoj od žešćih kockarnica u četvrti Devet repova, zatim kao kapetan barže na gornjem delu reke Kans dve kišne sezone, a onda me je za vrtlara na nekim imanjima Kljuna obučavao umetnik pejzaža Avrol Hjum. Ali 'pastir' mora da je zvučalo bolje onima koji su pisali letopise o Onoj Koja Podučava kada je došlo vreme da se navede ranije zanimanje njenog najbližeg sledbenika. 'Pastir' zvuči lepo, biblijski.

Ne prigovaram tituli pastira. Ali u ovoj priči ja sam pastir čije se stado sastoji od samo jedne beskrajno važne ovce. A i nju sam više gubio nego nalazio.

U vreme kada se moj život zauvek izmenio i kada ova priča zaista počinje, imao sam dvadeset sedam godina, bio sam visok za nekoga rođenog na Hiperionu i nisam bio izuzetan ni po čemu, osim po količini žuljeva na rukama i ljubavi prema nestašnim zamislama, a radio sam u to doba kao vodič lovaca u ritovima iznad zaliva Tošahi, stotinu

kilometara severno od Port Romensa. Do tada sam u životu naučio malo toga o seksu i dosta toga o oružju, iz prve ruke sam saznao kakvu ulogu pohlepa igra u muškim i ženskim stvarima, naučio da koristim pesnice i skromne vijuge da bih preživeo, bio radoznao u mnogo pogleda i osećao se bezbedno samo zbog saznanja da ostatak mog života gotovo sasvim sigurno ne krije velika iznenađenja.

Bio sam idiot.

Najveći deo onoga što sam bio, te jeseni moje dvadeset osme godine, mogu opisati negacijama. Nikada nisam napustio Hiperion i nikada nisam ni pomislio da bih mogao da putujem svemirom. Bio sam u katedralama Crkve, naravno; čak i u zabačenim krajevima gde je moja porodica umakla pošto je napustila grad Endimion vek pre toga, Paks je proširio svoj civilizacijski uticaj – ali ja nisam prihvatio ni katehizam, ni krst. Bio sam sa ženama, ali nikada nisam bio zaljubljen. Ako se izuzme ono čemu me je baba učila, samouk sam i sve što znam nakupio sam iz knjiga. Čitao sam halapljivo. Sa navršenih dvadeset sedam godina, mislio sam da znam sve.

Nisam znao ništa.

I tako sam te rane jeseni moje dvadeset osme godine, zadovoljan u sopstvenom neznanju i čvrst u ubeđenju da se ništa značajno nikada neće izmeniti, počinio ono zbog čega ću biti osuđen na smrt i započeti svoj pravi život.

Ritovi iznad zaliva Tošahi opasni su i nezdravi, neizmenjeni još od vremena davno pre Pada, ali stotine bogatih lovaca – mnogi od njih su sa drugih svetova – svake godine dolaze tamo u lov na patke. Većina protoplovki uginula je brzo posle regeneracije i puštanja iz semebroda vekovima ranije, bilo zbog nesposobnosti da se prilagode Hiperionovoj klimi ili zbog preterano revnosnih lokalnih grabljivaca, ali nekoliko pataka preživelo je u ritovima severno-centralne Akvile. I lovci su dolazili. A ja sam ih vodio.

Nas četvorica radili smo iz baze na napuštenoj plantaži fiberplastike smeštenoj na uskom palcu od škrljca i blata između ritova i pritoke reke Kans. Ostala tri vodiča specijalizovala su se za pecanje i lov na krupnu divljač, ali plantaža je za vreme sezone pataka bila uglavnom prepuštena samo meni. Ritovi su predstavljali polutropsku močvarnu oblast koja se sastojala uglavnom od gustiša čalme, šume vrše i umerenijih šumaraka džinovskih prometeja u kamenitim oblastima iznad vodoplavne ravnice, ali tokom oštrog, suvog i hladnog naleta

rane jeseni, divlje plovke su tamo privremeno prekidale migraciju sa južnih ostrva ka jezerima u najzabačenijim krajevima visoravnin Pinion.

Probudio sam 'lovce' sat i po pre zore. Pripremio sam za doručak šunku, tost i kafu, ali četiri gojazna poslovna čoveka gundala su i psovala proždirući to. Morao sam da ih podsetim na to da provere i očiste oružje: trojica su nosila sačmarice, a četvrti je bio dovoljno blesav da ponese drevnu energetska pušku. Dok su gundali i jeli, ja sam izašao iza kolibe i seo kraj Izi, labradorke koju imam još od kada je bila štene. Izi je znala da idemo u lov i morao sam da je mazim po glavi i vratu da bih je smirio.

Prva svetlost počela je da se pomalja baš kada smo napustili razlistalu plantažu i počeli da se motkom odgurujemo u skifu ravnog dna. Svetlucavi paučinasti velovi vidljivo su se njihali u tamnim tunelima grana i iznad drveća. Lovci – Č. Rolman, Č. Herig, Č. Rušomin i Č. Poneasku – sedeli su napred na veslačkim klupama dok sam ja stajao i odgurivao skif motkom. Izi i ja bili smo odvojeni od njih gomilom maskirnih splavova, a na zakrivljenom dnu diskova još se videla gruba rogozina ljuštura od fiberplastike. Rolman i Herig nosili su skupe pončoe od kameleonske tkanine, mada nisu aktivirali polimer sve dok nismo zašli duboko u močvaru. Zamolio sam ih da prestanu da pričaju tako glasno dok smo se približavali ritovima sa svežom vodom gde su plovke obično sletale. Sva četvorica su se upiljala u mene, ali utišali su glasove i ubrzo začutili.

Svetlost je bila gotovo dovoljno snažna da se uz nju čita kada sam zaustavio skif odmah ispred rita za gađanje i izbacio njihove maskirne splavove. Navukao sam svoju zakrpljenu nepropusnu odeću i skliznuo u vodu koja mi je dopirala do prsa. Izi se nagnula preko ruba skifa, ozarenih očiju, ali ja sam joj dao znak rukom da bih je zadržao da ne skoči u vodu. Zadrhtala je, ali je sela natrag.

„Molim vas, dajte mi pušku“, rekao sam Č. Poneaskuu, prvom od njih. Ovi lovci koji dolaze jednom godišnje imaju dovoljno problema i sa pukim održavanjem ravnoteže dok se ne smeste u male splavove; nisam u njih imao dovoljno poverenja da bih im dozvolio da pritom zadrže sačmarice. Zatražio sam da ne ubacuju municiju u cevi i da puške drže zaključene, ali kada mi je Poneasku pružio oružje, indikator cevi sijao je crvenom bojom, što je značilo da je cev bila puna, a puška nije bila ni zaključena. Izbacio sam patronu, zaključio pušku, smestio je u nepropusni nosač vezan oko mojih ramena i umirio splav dok je zdepasti muškarac silazio sa skifa.

„Odmah se vraćam“, rekao sam tiho ostaloj trojici i zagacao kroz lišće čalmi, vukući za sobom splav za vezove. Mogao sam da kažem lovcima da se motkama odgurnu na splavovima do mesta koje sami izaberu, ali rit je bio pun cisti sa živim blatom koje bi usisalo i motku i onoga ko je koristi, nastanjen drakula-krpeljima veličine krvlju ispunjenih balona koji su voleli da padaju na pokretne predmete sa granja, ukrašen obešenim trakastim zmijama koje su neopreznima izgledale potpuno isto kao lišće čalme, i vrveo je halapljivim štukama koje mogu da pregrizu prst. Za posetioca koji prvi put dolazi postojala su i druga iznenađenja. Osim toga, naučio sam iz iskustva da ti lovci-vikendaši mahom postavljaju splavove tako da pucaju jedni u druge čim se pojavi prvo jato plovki. Moj posao bio je da to sprečim.

Parkirao sam Poneaskua u skrovištu isprepletanog lišća sa dobrim pogledom ka južnoj blatnoj obali najšireg poteza vode, pokazao mu gde ću smestiti ostale splavove, rekao mu da gleda kroz prorez u platu splava i da ne počne da puca sve dok svi ne budu smešteni, a onda sam se vratio po ostalu trojicu. Smestio sam Rušomina dvadesetak metara desno od prvog čoveka, pronašao dobro mesto bliže rukavcu za Rolmana, a onda se vratio po čoveka sa idiotskim energetska oružjem. Po Č. Heriga.

Sunce će izaći za deset minuta.

„Krsta mu, prokletniče, krajnje je vreme da me se setiš“, odbrusio mi je debeljko dok sam gacao natrag ka njemu. On je već sišao na svoj splav; pantalone od kameleonske tkanine bile su mu vlažne. Metanski mehurovi između skifa i ulaza u rukavac ukazivali su na veliku blatnu cistu, pa sam morao da se probijam blizu blatnog tla svaki put kada sam dolazio i odlazio.

„Krsta mu, ne plaćamo te da ovako tračiš vreme“, zarezao je preko debele cigare.

Klimnuo sam glavom, posegnuo rukom, izvukao mu upaljenu cigaru između zuba i bacio je dalje od ciste. Imali smo sreće što se mehurovi nisu zapalili. „Patke mogu da osete dim“, rekao sam, prenebregavši njegova otvorena usta i sve crvenije lice.

Kliznuo sam među vezove i izvukao maskirni splav u otvoreni rit, krčeći grudima put kroz crvenonarandžaste alge koje su ponovo prekrile površinu posle mog prethodnog odlaska.

Č. Herig je pomilovao svoju skupu i beskorisnu energetska pušku i zapiljio se u mene. „Dečko, tako ti krsta, bolje pazi na svoja prokleta usta da ti ja ne bih pomogao u tome“, rekao je. Njegov pončo i lovačka bluza od kameleonske tkanine bili su dovoljno raskopčani da sam

mogao da vidim sjaj zlatnog dvostrukog krsta Paksa koji mu je visio oko vrata i crvenu masnicu prave kruciforme na gornjem delu njegove grudi. Č. Herig je bio preporođeni hrišćanin.

Nisam govorio ništa sve dok nisam propisno postavio njegov splav levo od rukavca. Sada su sva četiri stručnjaka mogla da pucaju ka bari bez straha da će pogoditi jedan drugog. „Navucite platno i posmatrajte kroz prorez“, rekao sam dok sam razvezivao užu sa svojih vezova i omotavao ga oko korena čalme.

Č. Herig se oglasi nekakvim zvukom, ali ostavi kamuflažno platno i dalje smotano na pritkama kupole.

„Sačekajte sa pucanjem dok ne izbacim mamce“, rekoah ja. Pokazah mu ostale streljačke položaje. „I ne pucajte ka rukavcu. Tamo ću biti ja, u skifu.“

Č. Herig nije odgovarao.

Slegnuo sam ramenima i zagacao natrag do skifa. Izi je sedela tamo gde sam joj zapovedio, ali video sam po napinjanju njenih mišića i sjaju u očima da duhom skakuće tamo-amo kao kućence. Ne penjući se u skif, protrljao sam joj vrat. „Još samo nekoliko minuta, devojčice“, šapnuo sam. Pošto sam tako poništio prethodnu zapovest, ona je otrčala do pramca, a ja sam počeo da vučem skif ka rukavcu.

Svetlucavi paučinasti velovi su nestali, a nebeski tragovi meteorskog pljuska bledeli su u svetlu praskozorja koje se zgusnulo u mlečni sjaj. Simfonija zvukova insekata i kreket amfibijskih zmija duž blatnog tla ustupali su pred jutarnjim ptičjim kricima i povremenim roktanjem štuke koja izazivački nadima kesu. Nebo je na istoku poprimalo sve dublju, dnevnu boju lapisa.

Zavukao sam skif ispod lišća, mahnuo ka Izi da ostane na pramcu i izvukao četiri mamca ispod veslačkih klupa. Ovde se duž linije obale nalazio tanušni sloj leda, ali središte rita bilo je čisto i ja sam počeo da postavljam mamce, aktivirajući svaki pre nego što bih ga ostavio. Na najdubljim mestima, voda mi je dopirala do prsa.

Samo što sam se vratio do skifa i legao kraj Izi, sakrivši se ispod lišća, patke su stigle. Izi ih je prva čula. Čitavo telo joj se ukrutilo i digla je njušku kao da može da ih nanjuši u vetru. Sekund kasnije, začuo se lepet krila. Nagnuo sam se napred i provirio kroz škrto rastinje.

U središtu jezerceta, mamci su plivali i udešavali se kljunovima. Jedan od njih izvio je vrat i oglasio se kada su prave plovke postale vidljive iznad linije drveća na jugu. Grupa od tri patke skrenula je sa

kursa, raširila krila kako bi usporila i počela da klizi niz nevidljivi tobogan prema ritu.

Osetio sam uobičajeno uzbuđenje koje uvek pronalazim u takvim trenucima: grlo mi se stegne i srce zalupa, naizgled zastane na tren, pa zatim osetno zaboli. Najveći deo života proveo sam u zabačenim krajevima u posmatranju prirode, ali susret sa takvom lepotom uvek je doticao nešto duboko u meni, nešto o čemu nisam umeo da pričam. Kraj mene, Izi je bila nepomična i kruta kao kip od abonosa.

Tada zapraštaše puške. Trojica sa sačmaricama smesta su otvorila vatru i nastavila da pucaju onoliko brzo koliko su hitro mogla da izbacuju patrone. Energetska puška zasekla je svojim zrakom preko rita i uski snop ljubičaste svetlosti jasno se video u jutarnjoj izmaglici.

Prvu patku mora da su istovremeno pogodila dva ili tri hica: razletela se u eksploziji perja i utrobe. Druga je podvila krila i pala, lišena sve svoje gracioznosti i lepote posle pucnja. Treća plovka kliznu udesno, počeo da uzleće tik iznad vode i zamahnu krilima kako bi dobila na visini. Energetski zrak sekao je za njom, koseći lišće i grane kao nečujna kosa. Sačmarice ponovo grmnuše, ali plovka kao da je očekivala gde će ciljati. Ptica se obruši ka jezeru, skrenu oštro udesno i polete ka rukavcu.

Pravo prema Izi i meni.

Ptica je bila na samo dva metra iznad vode. Snažno je mahala krilima i čitavo njeno obličje bilo je podređeno bekstvu, a ja sam shvatio da će proleteti ispod drveća, pravo kroz otvor rukavca. Uprkos činjenici da je pticu neobični let vodio između nekoliko streljačkih položaja, sva četvorica još su pucala.

Odgurnuh desnom nogom skif iz granja koje ga je skrivalo. „Prekinite s vatrom!“ viknuh zapovedničkim glasom koji sam izvežbao za vreme svoje kratke karijere narednika u teritorijalnim snagama. Dvojica od njih učiniše tako. Jedna sačmarica i energetska puška nastaviše sa pucnjavom. Plovka nije ni za milimetar skrenula dok je prolazila kraj skifa, na udaljenosti od jednog metra levo od nas.

Izino telo zadrhta i ona kao da još više zinu od iznenađenja dok je patka lepetala nisko, kraj nas. Sačmarica nije ponovo opalila, ali video sam ljubičasti zrak koji nam se približavao kroz razređenu izmaglicu. Viknuo sam i povukao Izi naniže, između veslačkih klupica.

Plovka umače iz tunela koji su obrazovale grane čalmi iza nas i zamaha krilima kako bi se uzdigla. Najednom, vazduh zamirisao na ozon i savršeno prava linija plamena zaseče preko krme čamca. Bacih

se ničice na dno skifa, zgrabih pri tom Izinu ogrlicu i privukoh je k sebi.

Ljubičasti zrak promašio mi je savijene prste i Izinu ogrlicu za milimetar. Video sam načas sjaj upitnog izraza u Izinim uzbuđenim očima, a onda ona pokuša da spusti glavu na moje grudi onako kako je činila kao štene, kada se ponašala pokajnički. Pri pokretu, glava i deo vrata iznad ogrlice odvojiše joj se od tela i preturiše se s druge strane uz tihi pljesak vode. Još sam držao ogrlicu i njena težina i dalje je bila na meni, a prednje šape još su joj drhtale na mojim grudima. Onda krv pokulja kao gejzir po meni, iz arterija njenog čisto presečenog vrata, a ja se otkotrljah na bok, odgurnuvši grčevito, obezglavljeno telo svoje kuje dalje od sebe. Krv joj je bila topla i imala je bakarni ukus.

Energetski zrak zaseče ponovo natrag, odseče tešku granu čalme sa stabla udaljenog jedan metar od skifa, a onda nestade kao da nika da nije ni postojao.

Uspravio sam se i pogledao preko jezerceta ka Č. Herigu. Debeljko je palio cigaru; energetska puška nalazila mu se na kolenima. Dim njegove cigare mešao se sa pramenovima izmaglice koja se još dizala sa rita.

Skliznuh sa skifa u vodu koja mi je dopirala do grudi. Izina krv još se vrtložila oko mene kada sam zagacao prema Č. Herigu.

Podigao je svoju energetska pušku i nastavio da je drži preko grudi dok sam se približavao. Kada je progovorio, učinio je to oko cigare stisnute među zubima. „Pa, hoćeš li da doneseš te patke koje sam ustrelio, ili ćeš da pustiš da plutaju dok ne istru...“

Čim se našao na dohvata ruke, zgrabio sam debeljkov kameleonski pončo levom rukom i povukao ga napred. On pokuša da podigne energetska pušku, ali ja je ščepah desnom rukom i zavitlah je daleko u rit. Č. Herig tada nešto viknu i cigara mu ispade u maskirni splav, a ja ga svukoh sa stoličice u vodu. On izroni uz frljanje i pljućkanje algi, a ja ga udarih jednom, veoma snažno, pravo u usta. Osetih da mi se koža na zglavcima kida dok se nekoliko njegovih zuba lomilo, a onda on pade na leđa. Glavom udario o ram maskirnog splava uz tup zvuk, pa ponovo potonu.

Sačekah da mu debelo lice ponovo izroni na površinu kao trbuh neke mrtve ribe, a kada je to učinilo, gurnuh ga natrag, posmatrajući mehuriće koji su se dizali dok je on mlatarao rukama i beskorisno udarao ćuftastim šakama po mojim ručnim zglobovima. Ostala trojica zavikaše sa svojih streljačkih položaja oko rita. Prenebregao sam ih.

Kada su šake Č. Heriga klonule i kada se struja mehurića pretvorila u slabi mlaz, pustio sam ga i odstupio. Za trenutak, mislio sam da neće izroniti, ali onda debeljko izbi na površinu i oklembesi se o rub splava. Poče da bljuje vodu i alge. Okrenuh mu leđa i zagacah preko, ka ostalima.

„To je sve za danas“, rekoh. „Dajte mi puške. Vraćamo se.“

Svi zaustiše da protestuju; svi me pogledaše u oči i krvlju isprskano lice, a onda mi pružiše svoje sačmarice.

„Idite po svog prijatelja“, rekoh poslednjem od njih, Poneaskuu. Vratih oružje na skif, spustih ga, sklonih sačmarice u nepropusni odeljak ispod krme i prenesoh kutije sa patronama do pramca. Izino truplo već je počelo da se koči kada sam ga gurnuo preko. Dno skifa bilo je oblikovano njenom krvlju. Vratih se do pramca, sklonih patrone i uspravih se tamo, oslonjen o motku.

Tri lovca konačno su se vratila, nespretno veslajući na svojim splavovima dok su vukli za sobom splav na kom je Č. Herig ležao ničice. Debeljko je još visio preko ruba, bledog lica. Popeli su se u skif i otpočeli sa pokušajima da podignu i splavove.

„Ostavite ih“, rekoh ja. „Vežite ih za koren te čalme. Vratiću se kasnije po njih.“

Ostavili su splavove i uvukli Č. Heriga u čamac kao neku gojaznu ribu. Mogle su se čuti samo ptice i insekti dok se rit budio, a Č. Herig i dalje povraćao. Kada je bio u čamcu i kada su ostala trojica sedela, mrmljajući, odgurnuo sam nas motkom natrag do plantaže, dok je sunce pržilo kroz poslednja jutarnja isparenja koja su se dizala sa tamne vode.

I to bi trebalo da je kraj priče. Osim što, naravno, nije.

Pripremao sam ručak u primitivnoj kuhinji kada je Č. Herig izašao iz brvnare za spavanje sa zatupastim vojničkim flešetnim pištoljem. Takvo oružje bilo je zabranjeno na Hiperionu; Paks nije dozvoljavao nikome osim teritorijalcima da ga nosi. Video sam bela, šokirana lica ostale trojice lovaca koji su virili kroz vrata brvnare dok se Č. Herig teturao u kuhinju kroz isparenja viskija.

Debeljko nije mogao da odoli porivu da održi kratak, melodramski govor pre nego što me ubije. „Krsta mi, pseto jedno bezbožničko...“ započe on, ali ja nisam stajao i čekao da saslušam ostatak. Bacih se napred i naniže još dok je on pucao sa kuka.

Šest hiljada čeličnih strelica raznese šporet, tiganj sa paprikašem koji sam na šporetu kuvao, umivaonik, prozor iznad umivaonika, police i grnčariju na policama. Hrana, plastika, porcelan i staklo

zapljusnuše mi noge dok sam puzao ispod otvorene tezge i posezao za nogama Č. Heriga, a on se naginjao preko tezge da bi me zasuo drugim hicem strelica.

Zgrabih glomaznog čoveka za članke i cimnuh. On tresnu na leđa uz prasak koji je sa podnih dasaka digao prašinu taloženu čitavu deceniju. Uzverah se po njegovim nogama i pri tom mu nabih koleno u međunožje, a onda ga zgrabih za ručni zglob u nameri da mu otmem pištolj iz ruke. Čvrsto je držao rukohvat; prst mu je još bio na okidaču. Magacin je tiho zazujao kada je novo punjenje strelica škljocnulo. Osećao sam na licu viski i cigaru u dahu Č. Heriga, dok je ovaj trijumfalno krivio lice i silom gurao cev pištolja ka meni. Jednim pokretom tresnuh ga podlakticom po ručnom zglobu i teškom pištolju, stisnuvši ga čvrsto ispod mesnate brade Č. Heriga. Oči nam se susreše na tren pre nego što je on, zahvaljujući sopstvenom otimanju, stisnuo oroz do kraja.

Rekao sam jednom od lovaca kako da upotrebi radio u zajedničkoj prostoriji, i letač Paksa spustio se na travnjak posle jednog sata. Na kontinentu je postojalo samo desetak letača koji su radili, tako da je prizor crnog vozila Paksa u najmanju ruku bio otrežnjujući.

Vežali su mi ruke, nalepili mi kortikalni aparat na slepoočnicu kako bih poslušno išao za njima i ugurali me u prtljažnik u zadnjem delu, dok su islednici koje je Paks obučavao pokušali da pincetama pokupe svaki delić lobanje Č. Heriga i razbacano moždano tkivo iz poda i zida. Onda, pošto su ispitali ostale lovce i pronašli sve što su mogli od Č. Heriga, video sam kroz izgrebani prozor od perspeksa kako utovaraju vreću sa lešom u letač. Elise za uzletanje zazujale su, ventilatori su mi omogućili dotok malo svežijeg vazduha baš kada sam pomislio da više neću moći da dišem i letač se digao, okružio jednom oko plantaže i odleteo ka jugu, prema Port Romensu.

Suđenje mi je održano šest dana kasnije. Č. Rolman, Č. Rušomin i Č. Poneasku posvedočili su da sam vređao Č. Heriga dok smo išli ka ritu i da sam ga onda tamo napao. Ukazali su na činjenicu da je lovački pas stradao u gužvi koju sam ja izazvao. Posvedočili su da sam, čim smo se vratili na plantažu, izvukao nedozvoljeni flešetni pištolj i zapretio da ću ih sve pobiti. Č. Herig je pokušao da mi oduzme oružje. Pucao sam u njega iz najveće blizine i bukvalno mu razneo glavu.

Č. Herig je svedočio poslednji. Još uzdrman i bled posle svog trodnevnog vaskrsenja, odeven u trezveno poslovno odelo i ogrtač, govorio je drhtavim glasom i potvrdio svedočenje ostalih, uz opis mog brutalnog napada na njega. Advokat koji me je branio po službenoj dužnosti nije ih podvrgnuo unakrsnom ispitivanju. Kao preporođeni hrišćani, u dobrim odnosima sa Paksom, njih četvorica nisu mogli biti primorani da svedoče pod uticajem Istinozboru ili bilo kakvog drugog hemijskog ili elektronskog vida verifikacije. Ja sam dobrovoljno predložio da se podvrgnem Istinozboru ili sve-skaniranju, ali tužilac je uložio protest sa obrazloženjem da su takve trice nebitne i sudija čije je postavljenje odobrio Paks složio se sa tim. Moj advokat nije protestvovao.

Nije bilo porote. Sudiji je trebalo manje od dvadeset minuta da donese presudu. Bio sam kriv i osuđen na pogubljenje štapom smrti.

Ustao sam i zahtevao da se izvršenje kazne odloži dok ne stupim u kontakt sa svojom tetkom i rođacima na severu Akvile, kako bi mogli da me posete poslednji put. Moj zahtev bio je odbijen. Za vreme pogubljenja određen je osvit narednog dana.

3.

Neki pop iz manastira Paksa u Port Romensu došao mi je te večeri u posetu. Bio je to nizak, pomalo nervozan čovek proređene plave kose, koji je blago mucao. Kada je ušao u sobu za posete bez prozora, predstavio se kao Otac Ce i mahnuo je stražarima da se udalje.

„Sine moj“, započe on, a ja osetih želju da se osmehnem, pošto je pop izgledao kao da je otprilike mojih godina, „sine moj... da li si spreman za sutra?“

Svaka dalja želja za osmehom nestade. Slegnuh ramenima.

Otac Ce se ugrize za usnu. „Nisi prihvatio Našeg Gospoda...“ reče, glasom napetim od uzbuđenja.

Osetih poriv da ponovo slegnem ramenima, ali umesto toga progovorih. „Nisam prihvatio kruciformu, Oče. To možda baš i nije isto.“

Njegove smeđe oči bile su uporne, gotovo molećive. „To *jeste* isto, sine moj. Naš Gospod je to obznanio.“

Oćutah.

Otac Ce spusti svoj misal i dodirnu mi vezan ručni zglob. „Znaš da ćeš, ukoliko se večeras pokaješ i prihvatiš Isusa Hrista kao svog ličnog Spasitelja, tri dana od... sutra... ustati da bi ponovo živeo u milosti praštanja Našeg Gospoda.“ Njegove smeđe oči gledale su me netremice. „To znaš, sine moj, zar ne?“

Uzvratih mu pogledom. Neki zatvorenik u susednom bloku ćelija proveo je najveći deo protekle tri noći u vrištanju. Osećao sam se veoma umorno. „Da, Oče“, rekoh. „Znam kako kruciforma deluje.“

Otac Ce žustro odmahnu glavom. „Ne kruciforma, sine moj. Milost Našeg Gospoda.“

Klimnuh glavom. „Jeste li vi već prošli kroz vaskrsenje, Oče?“

Pop spusti pogled. „Još ne, sine moj. Ali ja se ne plašim tog dana.“ On ponovo podiže pogled ka meni. „A ne moraš ni ti.“

Zatvorih oči na tren. Razmišljao sam o ovome svakog minuta u proteklih šest dana i noći. „Vidite, Oče“, rekoh, „ne želim da vas

uvredim, ali pre više godina doneo sam odluku da se neću podvrći kruciformi i mislim da ovo nije pravo vreme da se predomislim.“

Otac Ce se nagnu napred, ozarenih očiju. „Svako vreme jeste pravo vreme da se prihvati Naš Gospod, sine moj. Posle sutrašnjeg osvita, vremena više neće biti. Tvoje mrtvo telo izneće odavde i baciće ga u more, kao običnu hranu za ribe lešinare izvan zaliva...“

To za mene nije bila nova slika. „Da“, rekoh, „znam kakva je kazna za ubicu koji je pogubljen bez primanja vere. Ali ja imam ovo...“ Kucnuh po kortikalnom aparatu koji mi je sada bio stalno pričvršćen uz slepoočnicu. „Nije mi potreban simbiot kruciforme srastao sa mojim telom da bi me podvrgao još dubljem ropstvu.“

Otac Ce se trže kao da sam ga ošamario. „Jedan običan životni vek posvećenosti Našem Gospodu nije ropstvo“, reče on, bez zamuckivanja, zahvaljujući hladnom besu. „Milioni njih nudili su ovo *pre* nego što je opipljivi blagoslov neposrednog vaskrsenja u ovom životu zaista ponuđen. Milijarde ga sada zahvalno prihvataju.“ On ustade. „Izaberi sam, sine moj. Većitu svetlost, sa darom gotovo bezgraničnog života u ovom svetu gde služimo Hristu, ili većitu tamu.“

Slegnuh ramenima i pogledah u stranu.

Otac Ce me je blagoslovio, oprostio se sa mnom glasom u kom se mogla čuti mešavina tuge i prezira, okrenuo se, pozvao stražu i otišao. Minut kasnije, bol mi je prosvrdlao lobanju kada su stražari zagolicali moj aparat za poslušnost i povelili me natrag u ćeliju.

Neću vas gnjaviti dugom litanijom misli koje su mi jurcale kroz glavu te beskrajne jesenje noći. Imao sam dvadeset sedam godina. Voleo sam život toliko strasno da me je to povremeno uvaljivalo u nevolje... mada nikada ranije u ovako ozbiljne. Prvih nekoliko sati te poslednje noći, razmišljao sam o bekstvu onako kako zatvorena životinja sigurno grebe po čeličnim rešetkama kaveza. Zatvor se nalazio visoko na goljoj litici iznad spruda nazvanog Vilica, duboko u zalivu Tošahi. Sve je bilo od nesalomivog perspeksa, nepopustljivog čelika ili bešavne plastike. Stražari su nosili štapove smrti, a ja u njima nisam naslućivao nikakvo oklevanje da ih upotrebe. Čak i kada bih uspeo da umaknem, dodir dugmeta na daljinskom upravljaču aparata za poslušnost naterao bi me da se sklupčam od najbolnije migrene u Vaseljeni sve dok ne dođu za zrakom do mog skrovišta.

Poslednje sate proveo sam u razmišljanju o svom kratkom, budalastom, beskorisnom životu. Nisam se kajao ni zbog čega, ali takođe nije

postojalo ništa čime bi Rol Endimion mogao da se podiči za svojih dvadeset sedam godina na Hiperionu. Preovlađujuća tema mog života izgleda da je bila ista ona nastrana tvrdoglavost koja me je navela da odbacim vaskrsenje.

Pa šta ako duguješ Crkvi jedan životni vek službe, prošaputa izbeumljeni glas u mojoj lobanji. Tako bar imaš životni vek! I još njih posle toga! Kako možeš da odbiješ takvu pogodbu? Sve je bolje od stvarne smrti... od toga da se tvojim trulim lešom hrane morske zmije, dupljari i skark-crvi. Razmisli o tome! Sklopih oči, praveći se da spavam, samo da bih pobegao od povika koji su mi odjekivali lobanjom.

Noć kao da je trajala čitavu večnost, ali osvit je svejedno stigao prerano. Četiri stražara otpratila su me do komore za pogubljenje, vezala me za drvenu stolicu, a onda zatvorila čelična vrata. Da sam mogao da se osvrnem preko ramena, ugledao bih lica kako vire kroz perspeks. Iz nekog razloga očekivao sam nekog popa – možda ne ponovo Oca Cea, već bilo kog popa, predstavnika Paksa – koji bi mi ponudio poslednju priliku da steknem besmrtnost. Nije ga bilo. Samo jednom delu mene bilo je drago zbog toga. Ne znam sada da li bih se predomislio u poslednjem trenutku.

Metod pogubljenja bio je jednostavan i mehanički – ne tako domišljat kao kutija za Šredingerovu mačku, možda, ali svejedno vispren. Štap smrti kratkog dometa bio je postavljen na zid i uperen ka mestu gde sam sedeo na stolici. Video sam kako crveno svetlo žmirka na malom komlogu pričvršćenom uz oružje. Zatvorenici u susednim ćelijama radosno su mi šapatom objasnili mehaniku takve smrti pre nego što je presuda i bila objavljena. Kompjuter komloga imao je generator nasumičnih brojeva. Kada generisani broj bude prost broj manji od sedamnaest, aktiviraće se zrak štapa smrti. Svaka sinapsa u sivoj masi koja predstavlja ličnost i pamćenje Rola Endimiona biće istopljena. Uništena. Stopljena do neuronskog ekvivalenta radioaktivne šljake. Autonomne funkcije prestaće samo koji milisekund kasnije. Rad mog srca i disanje prestaće skoro odmah posle uništenja mog uma. Stručnjaci su tvrdili da je smrt putem štapa smrti najbezbolniji ikada pronađeni način da se umre. Oni vaskrsnuti posle pogubljenja štapom smrti obično nisu želeli da pričaju o tom osećaju, ali po ćelijama se pričalo da đavolski boli – kao da vam svako kolo u mozgu eksplodira.

Pogledao sam crveno svetlo komloga i upereni kraj kratkog štapa smrti. Neki nestaško povezao je LED ekran sa time kako bih mogao da vidim generisane brojeve. Treptali su i nestajali kao brojevi spratova u

liftu koji se spušta u pakao: 26-74-109-19-37... programirali su komlog da ne generiše brojeve veće od 150... 77-42-12-60-84-129-108-14...

Tada sam izgubio petlju. Stisnuo sam pesnice, napeo nepopustljive plastične vezove i zavrištao prostakluke zidovima, bledim licima izobličeni kroz prozore od perspeksa, jebenoj Crkvi i njenom jebenom Paksu, kukavici koji mi je ubio psa i prokletim jebenim kukavicama koje...

Nisam video da se mali prost broj pojavio na ekranu. Nisam čuo tiho zujanje štapa smrti prilikom aktiviranja njegovog zraka. *Jesam osetio nešto, neku vrstu otrovne hladnoće u zadnjem delu lobanje odakle je počela da se širi ka svim delovima mog tela brzinom nervne provodljivosti i osetio sam iznenađenje što nešto osećam. Stručnjaci greše, a osuđenici su u pravu, pomislih mahnilo. Možeš da osetiš kako umireš od štapa smrti.* Tada bih se zakikotao da me obamrlost nije preplavila kao talas.

Kao crni talas.

Crni talas koji me je odneo sa sobom.